

mölle 10 000 mk:n suuruisen ylimääräisen avustuksen Mustikkamaan kesäteatterin toiminnan tukemiseksi.

Suomen kirjapainotaidon 300-vuotisriemujuhlan kustannusten peittäminen. Sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 24 p:nä kaupunginvaltuuston päätöksen takauksen antamisesta Suomen kirjapainotaidon 300-vuotisriemujuhlan aiheuttamista menoista enintään 557 500 mk:n määrään saakka ¹⁾).

Yleisistä käyttövaroistaan valtuusto, niitä ylittäen, myönsi ²⁾ 150 000 mk:n suuruisen avustuksen Suomen kirjapainotaidon 300-vuotisriemujuhlan keskustoimikunnalle sen kertomusvuoden lokakuun 11 p:n ja 18 p:n välisenä aikana koko maassa järjestettävien yllä mainittujen juhlallisuuksien aiheuttamien kustannusten peittämiseen.

Kaupungille tehty lahjoitus. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ottaa vastaan Fastighets ab. Svenska gården i Helsingfors nimisen yhtiön kaupungin kokoelmiin lahjoittaman, Aleksanterinkadun talon n:o 16—18 ensimmäisen omistajan, kauppaneuvos J. Sederholmin öljyvarilla maalatun muotokuvan, mikä sittemmin sijoitettiin kaupunginmuseoon.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien siirtää kiinteistötoimiston tonttiosaston apulaispäällikönviran 19 palkkaluokasta 15:nteen, muuttaa saman osaston ennen 20 palkkaluokkaan kuuluneen ylemmän palkkaluokan nuoremman arkkitehdin viran 18 palkkaluokkaan kuuluvaksi ylemmän palkkaluokan vanhemman arkkitehdin viraksi ja siirtää osaston varastoalueiden tarkastajan viran 34 palkkaluokasta 29:nteen. Tarkoitukseen valtuusto myönsi kertomusvuodeksi yhteensä 18 600 mk käyttövaroistaan uusien virkain palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Valtuusto päätti ⁵⁾ siirtää kiinteistötoimiston tonttiosaston 41 palkkaluokkaan kuuluvan alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen viran sekä kansanpuisto-osaston 40 palkkaluokkaan kuuluvan alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen viran 39 palkkaluokkaan v:n 1943 alusta lukien.

41 palkkaluokkaan kuuluvia Kauppatorin kauppahallin sekä Hietalahdentorin kauppahallin hallikaitsijanvirkoja kumpaakin hoitaneen henkilön, joka toisesta virasta oli nostanut vain puolet pohjapalkasta, jouduttua eläkkeelle, kaupunginvaltuusto, koska Hietalahdentorin kauppahallissa voitiin tulla toimeen pelkällä hallipalvelijalla, päätti ⁶⁾ kertomusvuoden huhtikuun 1 p:stä lukien lakkauttaa toisen 41 palkkaluokan hallikaitsijanviran sekä samalla korottaa toisen 39 palkkaluokkaan.

Valtuusto päätti ⁷⁾ v:n 1943 alusta lukien siirtää Hakaniemen kauppahallin siivoojan viran 61 palkkaluokasta 55:nteen.

Kiinteistömäärärahat. Seuraavia v:n 1941 kiinteistömäärärahoja päätettiin sallia ylittää alla mainituin määrin: luvun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto määrärahaa Kolmio-, monikulmio- ja yksityiskohtien mittaukset 13 380 mk ⁸⁾, luvun Maatalousosasto määrärahoja Tilapäistä työvoimaa yhteensä 59 601: 35 mk ⁹⁾, Puhtaanapito 4 000 mk ⁸⁾, Kaluston kunnossapito 40 000 mk ⁸⁾, Tallit 22 903: 05 mk ¹⁰⁾, Navetat ja sikalat 129 642: 25 mk ¹⁰⁾ ja Verot ja vakuutusmaksut 21 310: 75 mk ¹⁰⁾, luvun Talo-osasto nimikkeeseen Hallinto ja hoito sisältyviä kaupungin talojen määrärahoja Valaistus yhteensä 46 588: 55 mk ¹¹⁾, Vedenkulutus 20 000 mk ⁸⁾ ja Kaluston hankinta yhteensä 20 967: 30 mk ¹¹⁾, poliisihuoneistojen määrärahoja Vedenkulutus 7 000 mk ⁸⁾, Puhtaanapito 309: 15 mk ¹⁰⁾, Kaluston kunnossapito 34: 95 mk ¹⁰⁾ ja Korjaukset 3 004: 90 mk ¹⁰⁾ ja kunnallisten työväenasuntojen määrärahaa Valaistus yhteensä 4 518: 45 mk ¹¹⁾ ja kauppahallien, kioskien ja torien määrärahaa Puhtaanapito 2 000 mk ⁸⁾ ja rakennusten korjausmäärärahaa Lumenluonti katoilta 10 638: 75 mk ¹²⁾, luvun Kansanpuistot määrärahaa Valaistus 5 000 mk ⁸⁾, luvun Urheilu- ja pallokentät nimikkeeseen Hallinto ja hoito sisältyvää

¹⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 2 §; ks. v:n 1941 kert. s. 107. — ²⁾ Kvsto 26 p. elok. 14 §. — ³⁾ S:n 11 p. maalisk. 14 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 11 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 23 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 7 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. syysk. 24 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 44 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 34 § ja 22 p. huhtik. 30 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. maalisk. 34 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. tammik. 44 § ja 11 p. maalisk. 34 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. tammik. 58 §.

määrärahaa Soutustadion yhteensä 3 923: 30 mk ¹⁾ sekä luvun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset määrärahaa Lumenluonti katoilta 7 394: 25 mk ²⁾.

Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston kertomusvuoden määrärahaa Matkakulut päätettiin sallia ylittää 8 000 mk ³⁾ sekä maatalousosaston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa maataloustyöntekijäin palkkain korottamiseksi enintään 370 000 mk ⁴⁾.

Kaupungin kiinteistöluettelon järjestäminen uudelleen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä kaupungin kiinteistöjen luetteloinnin kiinteistölautakunnan kaupungin kiinteän omaisuuden luetteloinnin uudelleenjärjestelyä valmistelevaan asettaman komitean ⁶⁾ mietinnössä ⁷⁾ esitetyllä tavalla ja merkitä uudelleenjärjestelyn aloittamista varten v:n 1943 talousarvioon 300 000 mk:n siirtomäärärahan. Samalla valtuusto päätti määrätä, että omaisuuden uudelleenarviointia ei luettelon laatimisen yhteydessä suoriteta vaan, että kiinteistöille merkitään toistaiseksi v:n 1935 arvo tai, jos ne on myöhemmin hankittu, hankinta-arvo.

Kaupungin edustajat. Kaupunginvaltuusto määräsi ⁸⁾ apulaisgeodeetti K. T. Saarion kaupungin edustajaksi marraskuun 11 p:nä 1927 annetun tieasetuksen 2 §:n mukaisesti Helsingin kaupungin alueella olevien maantienjatkeiden määräämiseksi toimitettavaan katselmukseen.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Kiinteistön ostaminen Nikkilän sairaalan hoitajattaren asunnoksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä v:n 1943 talousarvioon 170 000 mk Porvoon pitäjän Kerkon kylässä olevan Kivimäki nimisen kiinteistön ostamiseksi leskirouva T. Junttimäeltä Nikkilän sairaalan perhehoitosiirtolan hoitajattaren virka-asunnoksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin käyttämään mainittuja varoja jo kertomusvuonna.

Sittemmin valtuusto hyväksyi ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen päätöksen, jolla Nikkilän sairaalan perhehoitosiirtolan hoitajattaren virka-asunnoksi olikin päätetty ostaa avio puolisoiden E. ja A. Vaaran Porvoon pitäjän Kerkon kylässä omistama Pihlajamaa niminen asuntotila RN 7⁴³ 130 000 mk:n kauppahinnasta sekä merkitä v:n 1943 talousarvioon edellä mainitun 170 000 mk:n määrärahan sijaan 130 000 mk:n määrärahan oikeutaten kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Korttelin n:o 479 a myynti Suomen punaiselle ristille. Tallbackan sairaalan siirrettyä Suomen punaiselle ristille vuokraoikeutensa XIV kaupunginosan korttelin n:o 479 a käsittävään tonttiin n:o 10 ja tontilla oleviin rakennuksiin, kaupunginvaltuusto Suomen punaisen ristin tätä koskevan anomuksen johdosta päätti ¹¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sen jälkeen kun tarpeellinen asemakaavanmuutos, jolla tontti merkittiin sairaalatontiksi, oli vahvistettu, myymään sen yhdistykselle sairaalatarkoituksiin 8 700 000 mk:n kauppahinnoin ja muuten ehdoin:

että kauppahinta sai olla korottomana lainana kaupungin tonttiin otettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan, niin kauan kuin yhdistys käytti tonttia sairaalatarkoituksiin, mutta lankesi muussa tapauksessa heti maksettavaksi;

että rakennuksia ei sijoitettu Töölönkadun varrella 5 m ja Kammionkadun varrella 8 m lähemmäksi katurajaa eikä rakennusten huoneluku saanut ylittää 600;

että rakennuspiirustukset alistettiin kaupunginhallituksen tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi;

että tontilla olevaa puistoa mahdollisuuksien mukaan säästettiin rakennuksia sijoitettaessa;

että tontti rakennettiin asemakaavan ja rakennusjärjestyksen mukaan 3 vuoden kuluessa siitä, kuin asemakaavanmuutos oli vahvistettu, uhalla, että tontin kauppahinta muussa tapauksessa lankesi heti maksettavaksi; sekä

että muussa suhteessa soveltuvin osin noudatettiin valtuuston helmikuun 22 p:nä 1939 vahvistamia asuntotonttien myyntiehtoja.

¹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 44 § ja 11 p. maalisk. 34 §. — ²⁾ S:n 28 p. tammik. 58 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 39 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. toukok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 16 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 227. — ⁷⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 9. — ⁸⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 11 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. elok. 31 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 13 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. toukok. 7 §.

XXII eli Vallilan kaupunginosan tehdastonttien myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ilman huutokauppaa myymään seuraavat XXII eli Vallilan kaupunginosan tontit alla mainituin kauppahinnoin, josta 15 % oli suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan tonttia koskevan myyntipäätöksen tekopäivästä, sekä ehdoin, että ostaja sitoutui sijoittamaan tontille rakennettaviin rakennuksiin vähintään alla mainitun pääoman, ja muuten ennen v:n 1939 helmikuun 22 p:ää asuntotonttien suhteen voimassa ollein myyntiehdoin, kuitenkin niin että jos ostaja suoritti käteisellä koko kauppahinnan ja vuoden kuluessa edellä mainitusta päätöksen tekopäivästä täytti tontin rakennusvelvollisuuden, kaupunki sitoutui suorittamaan ostajalle takaisin 10 % kauppahinnasta:

Oy. Troili ab:lle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 691 oleva Kuortaneenkadun tontti n:o 21 816 530 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille rakennettaviin rakennuksiin oli sijoitettava vähintään 1 023 000 mk:n suuruinen pääoma ¹⁾);

Oy. Suomen Sandvik sahat nimiselle yhtiölle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 691 oleva Kuortaneenkadun tontti n:o 19 975 150 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille rakennettaviin rakennuksiin oli sijoitettava vähintään 1 210 000 mk:n suuruinen pääoma ²⁾);

Oy. Kutomotuote ab:lle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 692 oleva Elimäenkadun tontti n:o 30 862 200 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille rakennettaviin rakennuksiin oli sijoitettava vähintään 1 100 000 mk:n suuruinen pääoma ³⁾); sekä

Oy. Metro-auto ab:lle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 692 oleva Kuortaneenkadun tontti n:o 9 998 500 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille rakennettaviin rakennuksiin oli sijoitettava vähintään 1 250 000 mk:n suuruinen pääoma ⁴⁾).

Edelleen kiinteistölautakunta oikeutettiin ilman huutokauppaa myymään seuraavat XXII kaupunginosan tontit alla mainituin kauppahinnoin, josta 75 % oli suoritettava 8 päivän kuluessa tonttia koskevan kiinteistölautakunnan myyntipäätöksen tekopäivästä ja jäljellä olevat 25 % korkoineen 1 vuoden kuluessa samasta päivästä, sekä ehdoin, että ostaja sitoutui rakentamaan tontille voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti vesikattoon varsinaisen tehdasrakennuksen, ja muuten kaupunginvaltuuston v:n 1939 helmikuun 22 p:nä asuntotonttien suhteen vahvistamin myyntiehdoin:

Byggnadsbyrå B. Svedlin ab:lle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 693 oleva Kuortaneenkadun tontti n:o 10 600 000 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille oli rakennettava vähintään 3 200 m²:n suuruinen tehdasrakennus ⁵⁾);

varatuomari A. Westbergille perustettavaa yhtiötä varten tehdaskorttelissa n:o 691 oleva Kuortaneenkadun tontti n:o 17 820 000 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille oli rakennettava vähintään 4 200 m²:n suuruinen tehdasrakennus ⁶⁾);

Asko oy:lle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle tehdaskorttelissa n:o 532 oleva Päijänteentien tontti n:o 12 865 000 mk:n kauppahinnoin, jolloin tontille oli rakennettava vähintään 4 500 m²:n suuruinen tehdasrakennus kuitenkin niin, että rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika katsottiin alkavaksi v:n 1941 joulukuun 1 p:nä ⁷⁾);

Kiinteistö oy. Mäkelänkatu 62 fastighets ab:lle tehdaskorttelissa n:o 692 oleva Mäkelänkadun tontti n:o 62 520 000 mk:n kauppahinnoin, jolloin rakennusvelvollisuus oli katsottava täytetyksi, ollen yhtiöllä jo tälle aikaisemmin vuokraamalleen tontille rakennettuna tehdasrakennus ⁸⁾); sekä

Oy. Hartsiteollisuus ab:lle ja Sähkövaruste oy:lle yhteisesti tehdaskorttelissa n:o 707 olevat Mäkelänkadun tontit n:ot 48 ja 50, edellinen 235 000 mk:n ja jälkimmäinen 240 000 mk:n kauppahinnoin, jolloin ostajan oli rakennettava tonteille vesikattoon sekä täyteen pituuteen ja korkeuteen Mäkelänkadun varrelle tehdasrakennus, mikä päätös sittemmin muutettiin siten, että ostajan oli yhdistettävä myydyt tontit yhdeksi ja rakennettava näin muodostuneelle tontille vesikattoon ja täyteen korkeuteen Mäkelänkadun varrelle tehdasrakennus 3 vuoden kuluessa kiinteistölautakunnan myyntipäätöksen tekopäivästä vähin-

¹⁾ Kvsto 18 p. helmik. 11 §. — ²⁾ S:n 18 p. helmik. 12 §. — ³⁾ S:n 18 p. helmik. 13 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 14 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. huhtik. 12 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 16 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 14 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 13 §.

tään 24 m:n pituisena ja 6 vuoden kuluessa edellä mainitusta päivästä täyteen pituuteensa myyntiehtojen muuten jäädessä ennalleen ¹⁾).

Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ muuttaa aikaisempaa päätöstään ³⁾ kiinteistölautakunnan oikeuttamisesta myymään XXII kaupunginosan korttelissa n:o 695 olevan Teollisuuskadun tontin n:o 17 Oy. Metallivalimo Lepistölle tai sen toimesta perustettavalle erilliselle yhtiölle siten, että kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään tämä tontti aikaisemmin päätetyin ehdoin *johtaja T. J. Lepistölle*.

Kulosaaren tontin myynti Suomen kenttätöykistön säätiölle. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan myymään perustettavalle Suomen kenttätöykistön säätiölle eläkkeellä olevien ansioituneiden työistömiesten vanhuudenkodin paikaksi Kulosaaren huvilakaupungissa olevaan Brändön yksinäistilaan kuuluvan T 86 K 16 nimisen tontin eli tilan RN 17²⁰, jonka pinta-ala oli 1 935 m², 220 000 mk:n käteisesti suoritettavasta kauppahinnasta ja muuten voimaassa olevien asuntotonttien myyntiehtojen mukaisesti.

Herttoniemen tehdastonttien myynti. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ muuttaa päätöstään ⁶⁾ Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 58 pohjoisosan myymisestä Puutuote oy:lle tai sen toimesta perustettavalle erityiselle yhtiölle siten, että myytävän alueen suuruus määrättiin n. 3 491.3 m²:ksi, kauppahinta 524 000 mk:ksi ja pääoma, joka ostajan oli sijoitettava tontille rakennettaviin rakennuksiin, vähintään 655 000 mk:ksi.

Malminkylän alueiden myynti. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan muuttamaan valtuuston aikaisempaan päätökseen ⁸⁾, joka koski laadittuun karttapiirrookseen kirjaimilla A, B ja C merkittyjen, Helsingin pitäjän Malminkylässä olevan Eskos nimisen tilan alueiden myymistä 1 263 450 mk:n suuruisesta yhteisestä kauppahinnasta Maanviljelyskonetehdas oy:lle, perustuvaa päätöstään siten, että päätös tuli koskemaan ainoastaan siinä mainittuja kirjaimilla A ja B merkittyjä alueita ja että yhteinen kauppahinta oli oleva 1 203 000 mk.

Pitäjänmäen tehdastontin myynti. Johtaja E. Willbergin luovuttua aikomuksestaan ostaa Pitäjänmäen tehdaskorttelissa n:o 226 olevan n. 1 514.9 m²:n suuruisen alueen ⁹⁾, kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan ilman huutokauppaa myymään mainitun alueen Oy. Floriol ab:ille tai sen toimesta perustettavalle erityiselle yhtiölle 210 000 mk:n kauppahinnoin sekä ehdoin:

että kauppahinnasta oli 15 % suoritettava 8 päivän kuluessa siitä kuin kiinteistölautakunta oli päättänyt alueen myynnistä;

että ostaja sitoutui sijoittamaan myydylle alueelle rakennettaviin rakennuksiin, jotka eivät saaneet olla yli 16 m korkeita, vähintään 265 000 mk:n suuruisen pääoman;

että ostaja sitoutui, siksi kuin Pitäjänmäen tehdasalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, alueelle rakentaessaan sekä katujen puhtaana- ja kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta katsoi tarpeelliseksi antaa;

että ostajan oli ennen rakennusluvan anomista alistettava rakennuspiirustukset kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi;

että ostaja sitoutui huolehtimaan siitä, ettei alueelta tuleva likavesi aiheuttanut terveydellisiä haittoja, sekä alistamaan alueelle rakennettavan puhdistuslaitoksen piirustukset rakennustoimiston tarkastettaviksi;

että ostaja oli velvollinen oikeuttamaan rakennustoimiston puisto-osaston ajamaan ruokaniullan pois ennen rakennustöiden alkamista niiltä tontin osilta, joille ei tullut nurmikkaa; sekä

että muuten soveltuvilta osin noudatettiin valtuuston helmikuun 22 p:nä 1939 vahvistamia asuntotonttien myyntiehtoja, kuitenkin niin, että kauppahinta oli kuoletettava 10 vuodessa 20 vuoden asemesta ja että jos ostaja suoritti käteisellä koko kauppahinnan ja vuoden kuluessa edellä mainitusta päätöksen tekopäivästä täytti alueen rakennusvelvollisuuden, kaupunki sitoutui suorittamaan ostajalle takaisin 10 % kauppahinnasta.

Tonttien varaaminen sähkölaitoksen uusia ala- ja muuntoasemia varten. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ varata sähkölaitoksen mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvan ala-

¹⁾ Kvsto 1 p. huhtik. 15 § ja 3 p. kesäk. 11 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 9 §. — ³⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 61. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 17 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 16 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 64. — ⁷⁾ Kvsto 16 p. syysk. 26 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 67. — ⁹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 66. — ¹⁰⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. elok. 28 §.

aseman paikaksi Kumpulantien ja Mäkelänkadun risteyksen itäpuolelle suunnitellun rakennuskorttelin n. 1 500 m²:n suuruisen, korttelin halki Kumpulantieltä Kangasalantielle ulottuvan välitontin sekä sähkölaitoksen uutta maanalaista muuntoasemaa varten paikan Kuusitien länsipäähän suunnitellun puistikon alta.

Helsingin taidehallin säätöön tontti. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ peruuttaa päätöksensä ²⁾ 1 028.6 m² käsittävän, Eduskuntakadun tonttiin n:o 6 liitetyn lisäalueen myymisestä Helsingin taidehallin laajentamista varten sekä varata mainitun alueen taidehallin vastaista laajentamista varten.

Korttelin n:o 451 varaaminen taideoppilaitosten paikaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ varata XIII kaupunginosan korttelin n:o 451 Taideteollisuuskeskuskoulun ja Suomen taideakatemian koulun paikaksi sekä jättää kysymyksen tämän tontin luovuttamisesta yksityissairaala Konkordian paikaksi, mikä niinkään oli otettu käsiteltäväksi, mahdollisen uuden esityksen varaan.

Tavaststjernankadun tontin n:o 7a lunastusoikeus. XIV kaupunginosan korttelissa n:o 516 olevien, sittemmin Tavaststjernankadun tontiksi n:o 7 yhdistettyjen saman kadun tonttien n:ot 7 b ja 7 c omistavan Samfundet folkhälsan i svenska Finland yhdistyksen anottua, että sille myönnetyn viereisen tontin n:o 7 a lunastusoikeuden ⁴⁾ määräraikaa pidennettäisiin tai että yhdistys heti saisi lunastaa tontin, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, ettei tonttia myydä tai käytetä muihin tarkoituksiin sitä ennen varaamatta yhdistykselle tilaisuutta tehdä ostotarjousta kaupungille.

Maa-alueen luovuttaminen Herttoniemensalmen maantiesillan uudelleenrakentamista ja tienoikaisua varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen ilmoittaa sille välimieslautakunnalle, jonka asiana oli päättää Herttoniemensalmen maantiesillan uudelleenrakentamisesta ja sen yhteydessä suoritettua tienoikaisua varten luovutettavien alueiden lunastuksesta ja maanomistajille tulevasta korvauksesta, että kaupunki luovuttaa osaltaan tarkoitukseen tarvittavan maan korvauksetta.

Eräiden lentokentän lisäalueiden omistus- ja käyttöoikeuden pakkolunastus. Uudenmaan lääninhallituksen toukokuun 5 p:nä tekemässä päätöksessä tie- ja vesirakennushallituksen anomuksen johdosta saada pakkolunastusteilse hankkia erinäisiä Helsingin lentokenttää varten tarvittavia Helsingin maalaiskunnan alueita, oli kaupungille erinäisten tilojen omistajana tuomittu yhteensä n. 18 000 m²:n maa-alueista korvausta kaikkiaan n. 260 000 mk, mihin päätökseen kaupunginhallitus oli päättänyt ⁷⁾ tyytyä. Tie- ja vesirakennushallituksen tämän jälkeen pyydettyä kaupunginhallitusta ilmoittamaan lääninhallitukselle, että kaupunki toukokuun 10 p:nä 1935 ja heinäkuun 17 p:nä 1939 tehtyjen sopimusten mukaisesti, joilla kaupunki oli sitoutunut korvauksetta luovuttamaan valtiolle käyttöoikeuden kaupungin omistamiin lentokenttää varten tarvittaviin maa-alueisiin toukokuun 10 p:nä 2034 saakka, oli luopunut pakkolunastuskorvauksista valtion hyväksi eikä siis nostaisi päätöksessä kaupungille tuomittuja korvausmääriä. Asian kiireellisyyden vuoksi kaupunginhallitus oli ilmoittanut lääninhallitukselle, ettei kaupunki nostaisi sille nyt tuomittuja korvauksia. Kaupunginvaltuusto merkitsi ⁸⁾ tiedoksi lääninhallituksen päätöksen sekä hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa.

Paikan varaaminen sotamarsalkka Mannerheimin patsasta varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ ilmoittaa sotamarsalkka Mannerheimin patsaskomitealle, että kaupunki oli valmis luovuttamaan paikan sotamarsalkan ratsastajapatsasta varten eduskuntatalon edessä olevalta aukiolta sekä kustantamaan tarpeelliset perustustyöt ja ympäristön järjestelyn ja kaunistamisen.

Uuden hautausmaan laajentaminen. Kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁰⁾ evankelis-luterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnan anomuksen lisäalueiden luovuttamisesta Hietaniemestä uuden hautausmaan alueen laajentamiseksi.

E. Poutiainen oy:lle myydyin Pitäjänmäen alueen myyntiehdot. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ muuttaa aikaisempaa päätöstään ¹²⁾ 3 000.2 m²:n suuruisen Pitäjänmäen tehdastontin myymisestä E. Poutiainen oy:lle siten, että alueelle rakennettavat raken-

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 15 §. — ²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 58. — ³⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 20 §. —

⁴⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 14. — ⁵⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 19 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. jouluk. 21 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I. s. 160. — ⁸⁾ Kvsto 26 p. elok. 8 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 24 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 13 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. kesäk. 10 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 65.

nukset eivät saaneet olla yli 21 m korkeita entisen 16 m:n sijasta ja että alueen kauppahinta tämän johdosta nousi 411 000 mk:sta 450 000 mk:aan.

Rakennusvelvollisuuden täyttämisen määrääjän pidentäminen. Valtuusto suostui seuraavien yhtymien omistamien tonttien rakennusvelvollisuuden täyttämisen määrääjän pidentämiseen alla mainituin tavoin:

Norra svenska församlingens äldersdomshem nimisen säätiön XV kaupunginosan korttelissa n:o 634 omistamien tonttien n:ot 12 ja 14 maaliskuun 29 p:ään 1944¹⁾;

Asunto oy. Lepolankuja 4 nimisen yhtiön XIV kaupunginosan korttelissa n:o 496 omistaman Lepolankujan tontin n:o 4 huhtikuun 24 p:ään 1943²⁾;

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 kesäkuun 7 p:ään 1944³⁾;

Suomalainen lääkäriseura Duodecimin XV kaupunginosan korttelissa n:o 520 omistaman Topeliuksenkadun tontin n:o 15 siten, että elokuun 7 p:nä 1941 alkaneen tontin rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika sallittiin laskea alkavaksi vasta kertomusvuoden elokuun 7 p:nä⁴⁾;

Asunto oy. Karjalankatu 5 nimisen yhtiön XII kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistaman Karjalankadun tontin n:o 5 siten, että yhtiö oikeutettiin laskemaan kyseisen tontin rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika alkavaksi vasta kertomusvuoden huhtikuun 7 p:nä ehdoin, että yhtiö saman vuoden heinäkuun 1 p:ään mennessä lyhensi kauppahintaa 25 %:lla alkuperäisestä kauppahinnasta eli 90 725 mk:lla, tämän lyhennyksen aiheuttamatta mitään muutoksia vuosittain maksettavien lyhennysmaksujen suuruuteen⁵⁾;

Asunto oy. Viipurinkatu 25 ja Asunto oy. Viipurinkatu 27 nimisten yhtiöiden XII kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistamien tonttien n:ot 25 ja 27 siten, että yhtiöt oikeutettiin laskemaan tonttien rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika alkavaksi vasta joulukuun 16 p:nä 1941 ehdoin, että yhtiöt kertomusvuoden heinäkuun 1 p:ään mennessä lyhensivät kauppahintoja 25 %:lla alkuperäisistä kauppahinnoista eli tontin n:o 25 osalta 59 000 mk:lla ja tontin n:o 27 osalta 59 750 mk:lla, näiden lyhennysten aiheuttamatta muutosta vuosittain maksettaviksi lankeavien lyhennysmaksujen suuruuteen⁶⁾;

Rakennusmestarien A. ja U. Euramaan XII kaupunginosan korttelissa n:o 356 omistaman Josafatinkadun tontin n:o 15 siten, että tontinomistajat oikeutettiin laskemaan kyseisen tontin rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika alkavaksi vasta kertomusvuoden toukokuun 5 p:nä ehdoin, että he saman vuoden elokuun 1 p:ään mennessä lyhensivät kauppahintaa 25 %:lla tontin alkuperäisestä kauppahinnasta eli 136 500 mk:lla, tämän lyhennyksen aiheuttamatta mitään muutosta vuosittain maksettavien lyhennysmaksujen suuruuteen⁷⁾;

Asunto oy. Heinolankatu 4 nimisen yhtiön XII kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistaman Heinolankadun tontin n:o 4 siten, että yhtiö oikeutettiin laskemaan kyseisen tontin rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika alkavaksi huhtikuun 7 p:nä 1942⁸⁾; yhtiön anomus kauppahinnan 15 %:n jäännöserän maksamatta jättämisestä evättiin⁹⁾; sekä

Keskuslämpö oy:n perustaman Oy. Mäkelänkatu 58—60 nimisen yhtiön XXII kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 707 omistamain Mäkelänkadun tonttien n:ot 58 ja 60 siten, että yhtiö oikeutettiin laskemaan kyseisten tonttien rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräaika alkavaksi vasta kertomusvuoden maaliskuun 10 p:nä¹⁰⁾; yhtiön anomus kauppahinnan jäännöserän maksamatta jättämisestä evättiin⁹⁾.

Niinikään päätettiin evätä anomukset Asunto oy. Aleksis Kiven katu 74 ja Asunto oy. Aleksis Kiven katu 78 nimisten yhtiöiden omistamien XII kaupunginosan korttelissa n:o 387 olevan Aleksis Kiven kadun tontin n:o 74 ja korttelissa n:o 388 olevan Aleksis Kiven kadun tontin n:o 78¹⁰⁾, Oy. Ikopal ab:n Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 58 eteläosassa omistaman alueen¹¹⁾, Asunto oy. Urheilukatu 54 nimisen yhtiön XV kaupunginosan korttelissa n:o 604 omistaman Urheilukadun tontin n:o 54¹²⁾, Kiinteistö oy. Lemuntie

¹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 23 §; ks. v:n 1938 kert. s. 62. — ²⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 17 §. — ³⁾ S:n 7 p. lokak. 12 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 10 §; ks. v:n 1941 kert. s. 329. — ⁶⁾ S:n 13 p. toukok. 11 §; ks. v:n 1940 kert. s. 318. — ⁷⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 13 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. helmik. 16 §; ks. v:n 1941 kert. s. 329. — ⁹⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 18 §; ks. v:n 1941 kert. s. 60. — ¹⁰⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. lokak. 11 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. lokak. 13 §.

7 nimisen yhtiön XXII kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistaman tehdastontin n:o 7¹⁾ ja Asunto oy. Mäkelänkatu 38 nimisen yhtiön XXII kaupunginosan korttelissa n:o 706 omistaman Mäkelänkadun tontin n:o 38²⁾ rakennusvelvollisuuden täyttämisen määrääjän pidentämisestä. Samalla evättiin kiinteistö oy. Lemuntie 7 nimisen yhtiön anomus kauppahinnan jäännöserän maksamatta jättämisestä¹⁾ ja Asunto oy. Mäkelänkatu 38 nimisen yhtiön tarjous tonttinsa luovuttamisesta takaisin kaupungille²⁾.

Valtuusto epäsi³⁾ Kuusinen oy:n anomuksen yhtiön ostaman Pitäjänmäen tehdasalueen osan kauppahinnan suorittamisen siirtämisestä toistaiseksi.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinto-oikeutta koskevat kysymykset

Haagan kauppalan korttelin n:o 108 tonttien vuokraoikeuden ynnä tonteilla olevien rakennusten osto. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan rouva I. L. Drakelta tämän heinäkuun 27 p:nä 1932 Ab. M. G. Stenius yhtiöltä, jonka omaisuus sittemmin oli siirtynyt kaupungille, vuokraamien Haagan kauppalan korttelissa n:o 108 olevien Urheilutien tonttien n:ot 11 ja 16 vuokraoikeudet ynnä tonteilla olevat rakennukset ja laitteet yhteensä 26 626:85 mk:n kauppahinnasta, jolla kuitattaisiin maksetuksi hänen vuokravelkansa korkoineen tammikuun 1 p:stä 1939 kertomusvuoden loppuun. Kauppahinnan määrä osoitettiin valtuuston yleisistä käyttövaroista niitä ylittäen.

Hernesaaren alueen vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ oikeuttaa satamalautakunnan vuokraamaan Viipurin valssimylly oy:lle 475 m² käsittävän alueen yhtiölle aikaisemmin vuokratun tontin⁶⁾ pohjoispuolelta Hernesaarelta ehdoin:

että vuokrasopimus oli voimassa huhtikuun 1 p:ään 1990;

että vuokramaksu oli 25 mk m²:ltä vuodessa, kuitenkin niin että se joulukuun 31 p:ään 1946 saakka oli koko alueesta 5 000 mk vuodessa, ja että vuokramaksun suuruutta määrättäessä otettiin huomioon elinkustannusindeksin mahdolliset vaihtelut tammikuun 1 p:stä 1947 lukien, samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysataman alueita vuokrattaessa;

että vuokraaja ei ollut oikeutettu kaupunkia kuulematta siirtämään vuokraoikeutta toiselle;

että vuokraaja oli velvollinen vaadittaessa antamaan kaupungille vakuuden vuokramaksujen suorittamisesta;

että vuokra-aluetta käytettiin myllylaitoksen rakentamiseen ja ylläpitämiseen, ollen kaupunki, ellei alueella kolmena peräkkäisenä vuonna harjoitettu myllytoimintaa, oikeutettu heti purkamaan vuokrasopimuksen; sekä

että alueelle rakennettavien rakennusten piirustukset alistettiin satamalautakunnan hyväksyttäviksi.

Munkkiniemen tontin vuokraaminen saunatarkoituksiin. Kiinteistölautakunta oikeutettiin⁷⁾ vuokraamaan varatuomari H. Setkäselle tai hänen toimestaan perustettavalle yhtiölle Munkkiniemen korttelin n:o 15 tontti n:o 4 v:n 1967 loppuun 6 400 mk:n vuosivuokrin ja ehdoin, että tonttia saatiin käyttää yksinomaan saunataroituksiin, sekä muuten kaupunginvaltuuston kesäkuun 19 p:nä 1940 Vallilan kivitalotonteille vahvistamin vuokraehdoin.

Erään Pitäjänmäen alueen vuokralleanto. Oy. Värikomppania ab., jolle kiinteistölautakunta kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen⁸⁾ nojalla oli vuokrannut n. 1 500 m² käsittävän alueen Pitäjänmäen aseman läheisyydestä, oli anonut, että sille edellä mainitun alueen vierestä vuokrattaisiin n. 1 000 m² käsittävä lisäalue, sekä myöhemmin, että molemmat mainitut alueet luovutettaisiin sille täysin omistusoikeuksin. Valtuusto päätti⁹⁾ tällöin, oikaisten aikaisemman päätöksensä erheellisen maininnan siitä, että Oy. Värikomppania ab:lle vuokrattu alue sijaitisi Lassas nimisen tilan RN 13² maalla, sijaiten se todellisuudessa Reimars nimisen tilan RN 3² maalla, oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan yhtiölle sen aikaisempaan vuokra-alueeseen liittyvän n. 900 m² käsittävän alueen Helsingin pitäjän Talin kylässä olevan Reimars nimisen tilan

¹⁾ Kvsto 13 p. toukok. 9 §; ks. v:n 1941 kert. s. 329. — ²⁾ Kvsto 7 p. lokak. 14 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 24 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 16; ks. tämän kert. I. s. 52. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 12 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 72. — ⁷⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 14 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 73. —

⁹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 10 §.

RN 3² maalta helmikuun 28 p:ään 1967 5 000 mk:n vuosivuokrin, mikä maaliskuun 1 p:stä 1943 alkaen oli oleva virallisen elinkustannusindeksin varassa samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysatama-alueen vuokrauksissa tapahtui. Samalla evättiin yhtiön edellä mainittu ostoanomus. Yhtiön myöhemmin tekemä uudistettu ostoanomus evättiin ¹⁾ niinikään.

Ruskeasuon siirtolapuutarhan alueita koskevien vuokrasopimusten uusiminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan esittämillään ehdoilla vuokraamaan Ruskeasuon siirtolapuutarhasta alla mainituille yhdistyksille 20 vuodeksi seuraavan suuruiset alueet:

Svenska kvinnoförbundet i Helsingfors yhdistykselle 13 410 m²:n suuruisen alueen 4 023 mk:n vuosivuokrin;

Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle 16 437 m²:n suuruisen alueen 4 932 mk:n vuosivuokrin; sekä

Fylgias koloniträdgårds-andelslag i Helsingfors osuuskunnalle 17 371 m²:n suuruisen alueen 5 212 mk:n vuosivuokrin edellyttäen, että se osa alueesta, joka tarvittiin asema-kaavan mukaisten uusien katujen rakentamista varten, luovutettiin kaupungille 3 kuu-kauden kuluttua irtisanomisesta sekä että puutarhan sisäänkäytävä siirrettiin lautakunnan laadituttaman muutospiirustuksen osoittamaan paikkaan.

Vuokra-ajan pidentäminen ja vuokraehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan ja satamalautakunnan, niin kauan kuin bensiinin sää-nöstely jatkui, kuitenkin enintään v:n 1944 loppuun, pidentäessään päättäneitä bensiininjakeluasemien vuokrasopimuksia, määräämään vuokran vähintään kolmannekeksi normaalivuokrasta ehdoin, että asemat pidettiin suljettuina, sekä valtuutti mainitut lautakunnat myöntämään lupia bensiininjakeluasemien sulkemiseen vastaavana aikana.

Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään Lant. Kaivopuiston huvila-alueiden n:ot 1, 1 a, 2, 3, ja 5 kertomusvuoden kesäkuun 1 p:nä päättyvää vuokra-aikaa edelleen yhdellä vuodella eli kesäkuun 1 p:ään 1943 ⁴⁾ sekä myöhemmin vielä entisin ehdoin huvila-alueiden n:ot 1 a ja 2 vuokra-aikoja kesäkuun 1 p:ään 1946 ja huvila-alueiden n:ot 1, 3 ja 5 vuokra-aikoja vuodeksi kerrallaan, kuitenkin enintään kesäkuun 1 p:ään 1946 ⁵⁾.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ pidentämään alunperin Oy. Autopalatsi nimiselle yhtiölle vuokratun mutta sen tehtyä vararikon keväällä 1939 Auto- ja tennistalo oy:lle siirtyneen IV kaupunginosan korttelin n:o 215 a vuokra-aikaa ⁷⁾ 5 vuodella helmikuun 28 p:stä 1952 lukien silloin voimassa olevan vuokratason mukaisesti laskettavin vuokrin ja muuten entisin vuokraehdoin.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾ edelleen 1 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1943 lukien vuokravapaasti ja entisin ehdoin vuokraamaan Helsingin kaupunkilähetyk-selle XII kaupunginosan korttelissa n:o 358 oleva Hämeentien tontti n:o 61.

Valtuusto epäsi ⁹⁾ Barnavårdsföreningen i Finland yhdistyksen anomuksen yhdistyk-selle vuokratun XI kaupunginosan korttelissa n:o 602 olevan Toisen linjan tontin n:o 6 vuokra-ajan pidentämisestä tai tontin myymisestä yhdistykselle.

Valtuusto päätti ¹⁰⁾ alentaa Vallilan työäentalo oy:n vuokraaman, XXII kaupungin-osan korttelissa n:o 549 olevan Sturenkadun tontin n:o 27 vuosivuokran huhtikuun 1 p:n 1942 ja joulukuun 31 p:n 1952 väliseksi ajaksi 500 mk:ksi ehdoin, että yhtiö mainittuna aikana omisti tämän tontin ja sillä olevien rakennusten vuokraoikeuden sekä käytti rakennuksia nykyisiin tai vastaavanlaatuisiin tarkoituksiin.

Suomen messut osuuskunnan vapauttaminen Messuhallin lisävuokratulojen osittaisesta korvaamisesta kaupungille. Suomen messut osuuskunnan saatua taloudellisen asemansa helpottamiseksi kaupunginhallitukselta oikeuden ¹¹⁾ järjestää elokuvanäytäntöjä yleis-hyödyllisiä tarkoituksia varten messuhallissa ja vuokrata sen näyteikkunoita myymä-löiksi, kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ vapauttaa osuuskunnan tammikuun 1 p:ään 1946 saakka suorittamasta kaupungille sopimuksenmukaista 25 %:n osuutta niistä lisävuokra-tuloista, joita se täten sai.

¹⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 18 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 27 §; ks. v:n 1918 kert. s. 266. — ³⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 23 §; ks. v:n 1941 kert. s. 73. — ⁴⁾ Kvsto 18 p. helmik. 15 §; ks. v:n 1941 kert. s. 73. — ⁵⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 16 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 17 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 74. — ⁸⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 22 §; ks. v:n 1941 kert. s. 73. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 22 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. maalisk. 19 §. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. I. s. 163. — ¹²⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 24 §.

A s e m a k a a v a n m u u t o k s e t

Kaupunginvaltuuston v. 1941 päättämien asemakaavan- ja tonttijaonmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksia ¹⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ²⁾: joulukuun 17 p:nä 1941 XI kaupunginosan korttelin n:o 334 tontin n:o 8 ja XXII kaupunginosan korttelin n:o 706 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 707 tonttien n:ot 58 ja 60 ³⁾; sekä tammikuun 28 p:nä 1942 XIV kaupunginosan korttelin n:o 481 ⁴⁾.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. Osuusliike Elanto oli anonut II kaupunginosan korttelissa n:o 36 omistamiensa Kluvikadun tontin n:o 3 ja Aleksanterinkadun tontin n:o 12 yhdistämistä. Kun yhdistämisen kautta muodostuvasta uudesta tontista n:o 9 saataisiin rakennusjärjestyksen mukaisesti rakentaa 3 199,80 m² eli 127,96 m² enemmän kuin molemmista edellisistä tonteista ennen yhteensä oli saanut, oli anomukseen suostuttaessa tontille vahvistettava asemakaavamääräys, jonka mukaisesti uuden tontin rakennusoikeus jäisi ennalleen ja rakennusoikeus siis määrättäisiin kuten kahden kadun varrella olevalle kulmatontille. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 278 ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen n:o 242, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 13 p:nä valtuuston päätöksen ⁶⁾.

Sen jälkeen kun rahatoimistoon oli suoritettu 345 000 mk:n korvaus järempänä selotetusta rakennuskorkeuden lisäämisestä, kiinteistötoimiston asemakaavaosasto laati asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 035, mikä tarkoitti Hotelli Grand hotel oy:n, sittemmin Oy. Fortuna ab:n, II kaupunginosan korttelissa n:o 38 a olevalla Mikonkadun tontilla n:o 6 omistaman pihanpuoleisen siipirakennuksen rakennuskorkeuden lisäämistä 13 m:stä yhtä suureksi kuin rakennuksen kadunpuoleisen osan. Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi

Valtuuston oikeutettua kiinteistölautakunnan myymään Ab. Gasaccumulator oy:lle n. 1 500 m²:n suuruisen osan X kaupunginosan korttelissa n:o 283 olevasta Suvilahdenkadun tehdastontista n:o 4 ⁸⁾, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 221 merkityn tonttijakokartan, jossa kyseinen tontti oli jaettu edellä mainitulle yhtiölle luovutettavaksi Suvilahdenkadun tontiksi n:o 4 a sekä Sörnäisten rantatien tontiksi n:o 31. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 13 p:nä valtuuston päätöksen ¹⁰⁾.

Helsingin mylly ja kauppa oy:n anottua X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 291 omistamiensa Kaikukadun tonttien n:ot 3 b ja 15 yhdistämistä, kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 256 ynnä n:olla 239 merkityn tonttijakokartan, joiden mukaan kyseiset tontit oli yhdistetty Kaikukadun tontiksi n:o 5, liittyen ehdotukseen voimassa olevat, tonttia n:o 15 koskevat asemakaavamääräykset, jotka nyt oli vahvistettava muodostuvalle uudelle tontille. Valtuusto hyväksyi ¹¹⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 30 p:nä valtuuston päätöksen ¹²⁾.

Kiinteistölautakunta oli kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen nojalla laatinut XIII kaupunginosan korttelia n:o 412 b, jonka tontit n:ot 7, 10 ja 12 oli luovutettu Stiftelsen svenska handelshögskolan nimiselle säätiölle, koskevan n:olla 2 151 merkityn asemakaavan ja n:olla 208 merkityn tonttijaon muutosehdotuksen, joihin edellä mainittujen tonttien yhdistämisen kautta muodostunut uusi Arkadiankadun tontti n:o 22 oli merkitty julkisen rakennuksen paikaksi, liittyen asemakaavaan lisäksi asemakaavamääräys, jonka mukaisesti tontille rakennettavan rakennuksen korkeus sai olla enintään 21 m, kuten voimassa oleva rakennusjärjestys säasi, minkä avulla rakennuksen huonelukku tuli määrättyksi. Valtuusto hyväksyi ¹³⁾ asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 30 p:nä valtuuston päätöksen ¹⁴⁾.

¹⁾ Ks. v:n 1941 Kunnall. asetuskok. s. 192, 195, 196 ja 197 sekä v:n 1942 Kunnall. asetuskok. s. 240. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 78 ja 82. — ³⁾ Kvsto 28 p. tammik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 3 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 22 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 244. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. elok. 20 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 58. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. elok. 23 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 246. — ¹¹⁾ Kvsto 1 p. huhtik. 18 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 241. — ¹³⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 17 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 242.

Valtuuston oikeutettua ¹⁾ kiinteistölautakunnan myymään Korkeamman kauppaopetuksen kannatus oy:lle XIII kaupunginosan *korttelissa* n:o 428 olevat Ilmarinkadun tontin n:o 3, Runeberginkadun tontit n:ot 14 ja 16, Lutherinkadun tontin n:o 20 sekä Arkadiankadun tontit n:ot 27 ja 29, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2 279 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen mihin edellä mainittujen tonttien yhdistämisen kautta muodostuva uusi tontti oli merkitty Arkadiankadun tontiksi n:o 1 ja mihin sisältyvän asemakaavamääräyksen mukaisesti kyseisestä yleisten rakennusten tontista sai käyttää rakentamiseen enintään 3/5 sen pinta-alasta ja sille rakennettavan rakennuksen korkeus sai olla enintään 21 m ja maanpäällinen suuruus enintään 69 000 m². Ehdotukseen liittyi tarpeellinen n:olla 244 merkitty tonttijakokartta. Valtuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 6 p:nä valtuuston päätöksen ³⁾.

Oy. Weilin & Göös ab. oli anonut saada sisustaa XIII kaupunginosan *korttelissa* n:o 446 omistamallaan Mannerheimintien tontilla n:o 12, joka oli asuntotontti, olevan kirjapainorakennuksensa 280 m² käsittävän ullakkokerroksen lämmitettäväksi varastohuoneeksi. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 303 siihen liittyvine tonttijaon muutosehdotuksineen, jonka mukaisesti se osa tonttia n:o 12, johon sisustettaisiin lämmitettäviä ullakkohuoneita, oli erotettu eri tontiksi ja merkitty Töölönkadun tontiksi n:o 13 kun taas jälle jäävä tontin osa muodosti uuden Mannerheimintien tontin n:o 14. Ehdotukseen oli merkitty tarpeelliset asemakaavamääräykset, joiden mukaan tontin n:o 13 koko pinta-ala saatiin käyttää rakentamiseen ja tontille sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä ullakkokerrokseen lämmitettäviä varastohuoneistoja A:lla merkitylle tontinosalle. Tontilla oli oleva julkisivuoikeus tonttia n:o 14 vastaan pihan puolella ja oikeus käyttää tontin n:o 14 pihamaata. Yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupungille yhteensä 71 250 mk:n korvauksen ullakkokerroksen sisustamisoikeudesta muutosehdotuksen tultua vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ⁴⁾ ehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Suomalaisen saunan ystävät nimisen yhdistyksen anottua saada vuokrata sopiva alue koesaunaa varten, kiinteistölautakunta, silmälläpitäen Taivallahden ranta-alueen sopivuutta kyseiseen tarkoitukseen sekä samalla ottaen huomioon rakennustoimiston satamarakennusosaston ehdotuksen purkauslaiturin rakentamisesta Humallahteen, laaditutti XIII kaupunginosan *korttelia* n:o 451 ja XIV kaupunginosan *kortteleita* n:ot 465 ja 491 sekä Humallahden ja Taivallahden rantain puistoalueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 107 a, minkä valtuusto hyväksyi ⁵⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 3 p:nä valtuuston päätöksen ⁶⁾.

Sisäasiainministeriön vahvistettua ⁷⁾ XIV kaupunginosan *korttelia* n:o 481 eli Kivelän sairaalan aluetta koskevan asemakaavan muuttamista tarkoittavan valtuuston päätöksen ⁸⁾, kiinteistölautakunta laaditutti vahvistettuun asemakaavanmuutokseen perustuvan, samaa korttelia koskevan tonttijaon muutosehdotuksen n:o 234, minkä valtuusto hyväksyi ⁹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 30 p:nä valtuuston päätöksen ¹⁰⁾.

Ottaen huomioon, että valtuusto oli hyväksynyt Stadion-säätiön ehdotuksen kaupungin ja säätiön välisen vuokrasopimuksen muuttamisesta ¹¹⁾ siten, että kaupunki otti takaisin hallintaansa n. 29 000 m²:n suuruisen osan säätiölle vuokratusta alueesta, kiinteistölautakunta laaditutti tästä aiheutuvan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 261 sekä n:olla 241 merkityn tonttijakokartan. Muutosehdotuksessa, joka käsitti XIV kaupunginosan *korttelin* n:o 514 muodostavan varsinaisen stadionalueen ynnä siihen liittyvät urheilualueet, oli stadionille johtaville kaduille annettu nimeksi Etel. Stadiontie—Södra Stadionvägen ja Pohj. Stadiontie—Norra Stadionvägen sekä Turuntieltä, messuhallin pohjoispuolelta lähtevälle kadulle Mäntymäentie—Tallbackavägen. Valtuusto hyväksyi ¹²⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 17 p:nä valtuuston päätöksen ¹³⁾.

Munkkiniemenkadun ja Turuntien välisessä metsikössä sijaitsevan suuren, jääkauden aikaisen rapakivisen siirtolohkareen rauhoittamiseksi mielenkiintoisena geoloogisena

¹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 55. — ²⁾ Kvsto 16 p. syysk. 28 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 4; ks. Kunnall. asetuskok. s. 245. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 26 §. — ⁵⁾ Kvsto 28 p. tammik. 18 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 240. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I s. 48. — ⁸⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 78. — ⁹⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 18 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 240. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 67. — ¹²⁾ Kvsto 13 p. toukok. 13 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 243.

muistomerkkinä kiinteistölautakunta laaditutti XV kaupungosan korttelit n:o 616 ja 617 sekä korttelissa n:o 620 olevan Mäntytien tontin n:o 27 käsittävän asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 259, jonka mukaisesti edellä mainittu kivilohkare jäisi puisto-alueelle. Ehdotukseen liittyi korttelia n:o 616 koskeva tonttijakokartta n:o 237. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 17 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Valtuuston päätettyä ³⁾ luovuttaa kirkkotontin XV kaupunginosan korttelin n:o 621 pohjoisosasta, kiinteistölautakunta laaditutti kyseisen korttelin tonttia n:o 16 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 248, mihin kirkkotontti oli merkitty tontiksi n:o 8; ehdotukseen liittyi tarpeelliset asemakaavamääräykset ynnä tonttijakokartta. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 3 p:nä sen päätöksen ⁵⁾.

Norra svenska församlingens älderdomshem nimisen säätiön anottua XV kaupunginosan korttelista n:o 634 ostamiensa Pihlajatie tonttien n:o 12 ja 14 yhdistämistä, joiden rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräajan suhteen sille aikaisemmin oli myönnetty pidennystä ⁶⁾, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 240 merkityn tonttijakokartan, johon edellä mainitut tontit oli merkitty Pihlajatie tontiksi n:o 12 a. Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kyseisen tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 17 p:nä valtuuston päätöksen ⁸⁾.

Heteka oy:n anottua XXII kaupunginosan korttelissa n:o 699 omistamiensa Nilsiäntien tonttien n:o 16 ja 18 yhdistämistä, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 243 merkityn tonttijakokartan, jossa edellä mainitut tontit oli yhdistetty tontiksi n:o 14. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 13 p:nä valtuuston päätöksen ¹⁰⁾.

Autokorirakenne oy:n anottua XXII kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistamiensa Lemuntien tonttien n:o 3 ja 5 yhdistämistä, kiinteistölautakunta laaditutti tonttijaon muutosehdotuksen n:o 245, jossa kyseiset tontit oli yhdistetty Lemuntien tontiksi n:o 5 a. Valtuusto hyväksyi ¹¹⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Osuustukkukauppa nimisen osuuskunnan ostettua Oy. Hämeentie 15 nimiseltä yhtiöltä 1 770 m² käsittävän alueen yhtiön X kaupunginosan korttelissa n:o 288 omistamasta Hämeentien tontista n:o 16 liitettäväksi osuuskunnan ennestään samassa korttelissa omistamaan Sörnäisten rantatie tonttiin n:o 5, kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta tarpeellisen tonttijakokartan n:o 247, minkä valtuusto hyväksyi ¹²⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginhallitukselta saamansa toimeksiannon ¹³⁾ johdosta kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2 299 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, mihin *Heikinkatu—Turuntie* Bulevardista siihen aukioon asti, missä Haagaan johtava maantie kääntyi länteen, oli saanut nimen Mannerheimintie—Mannerheimvägen. Valtuusto hyväksyi ¹⁴⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 13 p:nä valtuuston päätöksen ¹⁵⁾.

Katajanokan uudelleenjärjestely. Sen jälkeen kun jo jonkun vuoden aikana oli ollut käsittelyn alaisena kysymys Katajanokan uudelleenjärjestelystä ¹⁶⁾, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁷⁾:

että Katajanokan uutta asemakaavaa laadittaessa Katajanokan kanava oli suunniteltava täytettäväksi, Rahapajanrannan puoleinen laituriviiva sijoitettavaksi rakennustoimiston satamarakennusosaston laatiman vaihtoehdotuksen n:o 3 mukaisesti ja kortteli n:o 191 varattava avoimeksi paikaksi; sekä

että kiinteistölautakunnan tehtäväksi oli annettava laadittua lopullinen asemakaavan muutosehdotus pääasiallisesti satamarakennusosaston suunnitelmaan perustuvan

¹⁾ Kvsto 13 p. toukok. 15 § — ²⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 243. — ³⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 56. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. tammik. 21 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. huhtik. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 241. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I. s. 45. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. toukok. 14 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. elok. 6 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 246. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. elok. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 246. — ¹¹⁾ Kvsto 18 p. marrask. 7 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. jouluk. 25 §. — ¹³⁾ Ks. tämän kert. I. s. 60. — ¹⁴⁾ Kvsto 26 p. elok. 19 §. — ¹⁵⁾ S:n 18 p. marrask. 2 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 245. — ¹⁶⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 11. — ¹⁷⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 27 §.

kiinteistölautakunnan laadituttaman luonnoksen n:o 2 305 perusteella ja mahdollisuuksien mukaan huomioonottaen satamaviranomaisten esittämät toivomukset.

Eduskuntatalon edustan asemakaavaa koskeva arkkitehti I. Launiksen uudistettu kirjelmä ¹⁾ ei antanut ²⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Kiinteistötoimiston hoidossa olevat maatilat

Muonamiesten eläkkeet y.m. Muonamies E. Rönberg ³⁾, joka ennen Ab. M. G. Steinius yhtiön osakkeiden siirtymistä kaupungin omistukseen oli ollut mainitun yhtiön palveluksessa marraskuun 1 p:stä 1920 helmikuun 7 p:ään 1939, ja Fallkullan tilan metsänvartija O. Ilmonen ⁴⁾, joka ennen mainitun tilan siirtymistä kaupungin omistukseen oli ollut sen palveluksessa yli 27 vuotta, oikeutettiin eläkkeen saamiseksi laskemaan hyväkseen mainitut palvelusaikansa.

Puodinkylän tilan muonamiehen K. Reinin eli Rehnin leskelle myönnettiin ⁵⁾ oikeus edelleen asua vuokratta entisessä asunnossaan.

Rakennukset

Humallahden huvila-alueella n:o 56 b olevien rakennusten osto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ostaa kouluhammasklinikan esimiehen T. H. J. Ekmanin kertomusvuoden toukokuun 31 p:ään asti vuokraamalla Miramar nimisellä Humallahden huvila-alueella n:o 56 b olevat rakennukset 200 000 mk:n kauppahinnoin sekä ehdoin, että esimies Ekman sai asua alueella olevan päärakennuksen yläkerrassa olevassa asunnossaan 1 000 mk:n kuukausivuokrin ja muuten tavanmukaisiin vuokraehdoin siksi kuin kaupunki välttämättömästi tarvitsi tämänkin huoneiston omiin tarpeisiinsa.

Bråvallan huvilapalstalla olevien rakennusten osto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ ostaa leskirouva E. Segerbergin v:n 1943 loppuun asti kaupungilta vuokraamalla Bråvallalla nimisellä Humaliston huvilapalstalla n:o 24 olevat rakennukset sekä merkitä tarkoitusta varten v:n 1943 talousarvioon 225 000 mk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttänsä tätä määrärahaa jo kertomusvuonna.

Pirkkolan omakotialueen lahjatalojen uudelleenmyyntiehdot. Kysymyksen ruotsalaisten lahjatalojen luovutusehdoista mitä uudelleen myytäessä tultua ajankohtaiseksi usean siirtoväkeen kuuluvan omistajan halutessa palata takaisin kotiseudulleen ja näin ollen myydä nykyisen asuntonsa täällä, sosiaaliministeriön lahjatalotoimikunta kaupunginhallitukselle lähettämässään kiertokirjeessä asetui sille kannalle, että kunnat itse saivat vapaasti päättää, mitä menettelytapaa pitivät kukin itselleen sopivana. Tällöin Helsingin kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että Pirkkolan lahjataloja uusille ostajille myytäessä oli noudatettava seuraavia periaatteita:

1) Jos ostaja kuuluu valtuuston asiasta aikaisemmin tekemässä päätöksessä ⁹⁾ mainittuihin väestöryhmiin tai on perheellinen sotainvalidi, joka on menettänyt vähintään 30 % työkyvystään, tai nykyisen sodan johdosta asunnottomaksi jäänyt perheellinen henkilö, niin,

a) jos lahjatalon luovutushinta vastaa kaupungin ensimmäisessä luovutuksessa määräämää hintaa, joka pienemmille taloille on 120 000 mk ja suuremmille 130 000 mk, sekä kohtuullista korvausta niistä perusparannuksista, joita ensimmäinen ostaja on tehnyt tontilla ja rakennuksissa, siirretään toissijainen laina kokonaisuudessaan uudelle ostajalle entisin ehdoin,

b) jos lahjatalon luovutushinta on korkeampi kuin edellä kohdassa a) mainittujen perusteiden mukaan laskettu hinta, mutta kuitenkin pienemmästä talosta enintään 140 000 mk ja suuremmasta enintään 150 000 mk, siirretään toissijainen laina kokonaisuudessaan uudelle ostajalle, mutta on lainasta siitä päivästä lukien, jolloin talo on uuden ostajan hallintaan siirtynyt, suoritettava kaupunginhallituksen määräämä korko ja on lainaa myös ryhdyttävä kuolettamaan velkakirjassa mainituin tavoin, ja

c) jos lahjatalon luovutushinta on yli 140 000 mk pienemmästä ja yli 150 000 mk

¹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 83. — ²⁾ Kvsto 13 p. toukok. 16 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 35 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 24 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 24 §; ks. tämän kert. I. s. 9. — ⁶⁾ Kvsto 26 p. elok. 18 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. helmik. 9 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. huhtik. 15 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 62.

suuremmasta talosta, menetellään joko siten, että ensimmäisen kiinteyksen korko nostetaan $5 \frac{3}{4}$ %:iin ja toissijainen laina sanotaan kokonaisuudessaan irti heti maksettavaksi tai kaupunginhallitus päättää käyttää kaupungin oikeutta lunastaa tontilla olevan talon saman vuokrasopimuksen edellyttämin tavoin määrättävästä arviohinnasta;

2) jos ostaja on muu kaupungissa henkikirjoissa oleva henkilö, joka ei kuulu edellä mainittuihin väestöryhmiin, niin,

a) jos lahjatalon luovutushinta ei ylitä edellä kohdassa 1 b) määrättyä hintaa, kiinteistölautakunta on oikeutettu harkitsemaan, siirretäänkö toissijainen laina kokonaisuudessaan tai osaksi uudelle ostajalle, ollen tämän suoritettava ensisijaisesta lainasta $5 \frac{3}{4}$ % ja toissijaisesta lainasta kaupunginhallituksen määräämä korko siitä päivästä lukien, jolloin talo on siirtynyt hänen hallintaansa, minkä lisäksi viimeksi mainittua lainaa on myös ryhdyttävä kuolettamaan velkakirjassa määrättyllä tavalla, ja

b) jos lahjatalon luovutushinta vastaa edellä kohdassa 1 c) määrättyä hintaa, menetellään siinä kohdassa mainitulla tavalla;

3) kaupunki sitoutuu omistajan anomuksesta lunastamaan lahjatalon edellä kohdassa 1 a) mainittujen perusteiden mukaan lasketusta hinnasta, jossa tapauksessa vuokraoikeuskin lakkaa; sekä

4) kaupungille lunastetut lahjatalot kiinteistölautakunta on oikeutettu myymään kaupunginhallituksen sopiviksi katsomiin hintoihin.

Urheilutien talossa n:o 11 olevan huoneiston vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁾ vuokraamaan rouva I. L. Drakelle hänen aikaisemmin vuokraamallaan Urheilutien tontilla n:o 11, jonka vuokraoikeus oli siirtynyt kaupungille, olevista rakennuksista toisessa sijaitseva entinen asuinhuoneistonsa 5 vuoden ajaksi 100 mk:n vuosivuokrin.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomat alueet

Herttoniemen teollisuusalueen rakennussuunnitelman muuttaminen. Kaupunginvaltuuston oikeutettua²⁾ kiinteistölautakunnan myymään Herttoniemen uuden tehdaskorttelin n:o 56, jonka pinta-ala tuli olemaan n. 26 060 m², lautakunta laaditutti mainittua korttelia sekä Lämmittäjänsäkadun itäpuolella olevaa liikennealuetta tarkoittavan rakennussuunnitelman muutosehdotuksen n:o 2 246, jossa kyseiseen kortteliin edellä mainitun pinta-alan saavuttamiseksi oli liitetty Lämmittäjänsäkadun pohjoisosa ja osa kadun itäpuolella olevaa liikennealuetta sekä järjestetty saman korttelin eteläpuolelle, Lämmittäjänsäkadun itäpuolelle 8 690 m² käsittävä uusi tehdaskortteli n:o 60. Valtuusto päätti³⁾ tällöin esittää Uudenmaan lääninhallitukselle Herttoniemen teollisuusalueen rakennussuunnitelman muutettavaksi laaditun ehdotuksen mukaisesti. Elokuun 6 p:n lääninhallitus hyväksyi sekä vahvisti noudatettavaksi kyseisen rakennussuunnitelman muutosehdotuksen⁴⁾, määräten samalla, että kaikki asiasta mahdollisesti johtuneet kustannukset jäivät kaupungin vahingoksi.

Sen jälkeen kun Herttoniemen teollisuusalueen vahvistettujen rakennussuunnitelmain mukaiset tontit melkein kaikki oli myyty tai vuokrattu, ryhdyttiin laatimaan tämän alueen koko eteläosan lopullista järjestelyä tarkoittavaa suunnitelmaa. Kiinteistötoimiston asemakaavaosasto laati tällöin n:o:lla 2 257 merkityn rakennussuunnitelmaehdotuksen, siihen liittyvän n:o:lla 2 258 merkityn viemäroimissuunnitelman sekä tätä suunnitelmaa koskevan selityksen. Ehdotuksen mukaisesti olisi vahvistettavan rakennussuunnitelman käsittämän alueen pinta-ala n. 259 200 m², josta tehdastontteja n. 182 000 m², katuja 47 200 m² ja liikennealueita 26 100 m², minkä lisäksi suunnitelmaan sisältyy 1 800 m²:n suuruinen liiketalokortteli ja tähän liittyvä 2 100 m²:n suuruinen puisto-kaistale, sisältyen tehdaskorttelien pinta-alaan myöskin entinen tehdaskortteli n:o 58, jota laajennettaisiin eteläänpäin ja jonka pinta-ala järjestelyn jälkeen tulisi olemaan 11 550 m². Kadun leveyksiä ja suuntia koskevien muutosten lisäksi on Konemestarin-kadun kohdalla olevan rautatienylikäytävän suuntaa myös jossain määrin muutettu ja sillan pohjoispuolelle suunnitellusta tehdaskorttelista on osa erotettu ruokalaa varten varattavaksi eri kortteliksi. Rakennussuunnitelmaehdotukseen sisältyvällä alueella olisi

¹⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 16 §; ks. tämän kert. I. s. 46. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 64. — ³⁾ Kvsto 28 p. tammik. 19 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 7 §.

noudatettava Uudenmaan lääninhallituksen lokakuun 10 p:nä 1941 vahvistamaa Herttoniemen tehdaskorttelien rakennusjärjestystä, jonka mukaan liikennealueen vastaiset rakennukset on sijoitettava vähintään 6 m:n päähän liikennealueen rajasta, mutta liikennealueen rajaan saakka saataisiin kuitenkin rakentaa 5 m:n korkuinen varastorakennus, jossa on palonkestävät ulkoseinät. Kun uusien korttelien n:ot 61 ja 62 vieressä sijaitsevan liikennealueen länsipuolella on katu, joten näiden korttelien ja vastapäisten kortteleiden n:ot 58 ja 59 välimatka on 21 m, on suunnitelmaan liitetty rakennussuunnitelmamääräys, minkä mukaan kortteleissa n:ot 61 ja 62 olevat rakennukset saataisiin liikennealueen rajalla rakentaa suurimpaan sallittuun korkeuteen, joka on 21 m. Niinikään on suunnitelmaan liitetty edellä mainitun ruokalarakennuksen sijoituspaikaksi tarkoitettua liiketalokorttelia n:o 63 koskeva rakennussuunnitelmamääräys. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ pyytää lääninhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin Herttoniemen teollisuusalueen rakennussuunnitelman laajentamiseksi edellä mainitun ehdotuksen n:o 2 257 ja siihen liittyvän viemäroimissuunnitelman n:o 2 258 mukaisesti.

Rakennustoimiston satamarakennusosaston esitettyä Herttoniemen teollisuusalueen laajentamista koskevan ehdotuksen yhteydessä alueen rakennussuunnitelman muuttamista siten, että tehdaskorttelien n:ot 57 ja 58 väliselle liikennealueelle mahtuisi kolme raidetta, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2 262 merkityn ehdotuksen Herttoniemen teollisuusalueen rakennussuunnitelman muuttamisesta korttelin n:o 57 kohdalla siten, että mainitun korttelin itäraja siirtyisi 4,5 m länteenpäin. Valtuusto päätti ²⁾ esittää Uudenmaan lääninhallitukselle rakennussuunnitelman muuttamista laaditun ehdotuksen mukaisesti.

Eräiden Espoon kunnan ja Helsingin maalaiskunnan alueiden rakennustarkastajan määrääminen. Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettua elokuun 31 p:nä rakennussuunnitelmantakaisia määräyksiä koko Espoon kunnan ja Helsingin maalaiskunnan alueille, lukuunottamatta erinäisiä päätöksissä mainittuja alueita, ja kun huomattavat osat mainittujen kuntain alueista sijaitsivat sillä alueella, joka oli ehdotettu liitettäväksi kaupunkiin, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ lääninhallitukselle asiasta annettavassaan lausunnossa ilmoittaa suostuvansa siihen, että kyseinen rakennustarkastus lääninhallituksen valtuustolle lähettämässä kirjelmässä ilmenevässä laajuudessa annettiin kaupungin rakennustarkastajan tehtäväksi.

Pitäjänmäen teollisuusalueen rakennussuunnitelman ja rakennusjärjestysehdotuksen vahvistaminen. Kiinteistölautakunta oli laadituttanut rannikkoradan eteläpuolella olevan tehdasalueen käsittävän, n:olla 2 281 merkityn ehdotuksen Pitäjänmäen teollisuusalueen rakennussuunnitelman sekä siihen liittyvän n:olla 2 282 merkityn ehdotuksen alueen viemäroimissuunnitelmaksi. Kyseinen rakennussuunnitelma-alue käsitti 708 000 m²:n suuruisen alueen, josta 444 300 m² oli tehdaskortteleita, 30 680 m² asunto- ja liiketalokortteleita, 122 820 m² puistoja, 62 420 m² paikalliskatuja, 36 880 m² pääliikenneväyläaluetta ja 10 900 m² liikennealueita. Ehdotukseen sisältyvien asuntokorttelien, joista osa oli varattu yksinomaan teollisuusalueen tarvitsemia liikerakennuksia varten, rakennustapa oli järjestetty rakennussuunnitelmaan sisältyvillä määräyksillä, joiden mukaisesti liikekortteleihin sai rakentaa enintään kolmikerroksisia rakennuksia ja asuntorakennuksia varten varattuihin kortteleihin kaksikerroksisia rakennuksia. Suunnitelmaan liittyvän viemäroimissuunnitelman mukaisesti alueelta tulevat viemärit yhtyivät sen eteläpuolella ja jatkuivat siitä Isoon Huopalahteen, ja tulivat tämän alueen viemärit rakennettaviksi erotusjärjestelmän mukaisesti, jolloin ensin rakennettiin likavesijohdot ja myöhemmin sadevesijohdot, johtaen sadevesi toistaiseksi avo-ojia myöden laukkaradan halki kulkevaan puroon. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kyseiset suunnitelmat alistaen päätöksensä Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi.

Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestysehdotuksen laatinut komitea oli kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ⁵⁾ nojalla laatinut myöskin Pitäjänmäen teollisuusalueen rakennusjärjestysehdotuksen ⁶⁾, minkä kaupunginvaltuusto sittemmin kaupunginhallituksen esittämässä muodossa hyväksyi ⁷⁾ alistaen päätöksensä Uudenmaan lääninhallituksen tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 16 §. — ²⁾ S:n 1 p. huhtik. 19 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 4 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 17 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 155. — ⁶⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 7. — ⁷⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 18 §.

Pukinmäen rakennussuunnitelman muuttaminen. Kaupunginvaltuuston oikeutettua ¹⁾ kiinteistölautakunnan myymään Helsingin pitäjän Malminkylässä olevasta Eskos nimisestä tilasta n:o 8 yhteensä n. 16 846 m², kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2 251 merkityn ehdotuksen sellaiseksi rakennussuunnitelman muutokseksi, jonka mukaisesti edellä mainitun alueen lisäksi myöskin sen viereinen kortteli n:o 41 ja osa korttelia n:o 39 muutettaisiin tehdasalueeksi; tarpeelliset, tehdaskortteleita koskevat rakennussuunnitelmamääräykset lautakunta paitsi rakennusten korkeuden suhteen laaditutti yhdenmukaisiksi Herttoniemen teollisuusaluetta koskevien määräysten kanssa. Valtuusto päätti ²⁾ esittää Uudenmaan lääninhallitukselle Pukinmäen kortteleita n:ot 31, 38, 39 ja 41—43 koskevan rakennussuunnitelman siihen liittyvine rakennussuunnitelmamääräyksineen muutettavaksi laaditun ehdotuksen mukaisesti. Elokuun 6 p:nä lääninhallitus hyväksyi sekä vahvisti noudatettavaksi kyseisen rakennussuunnitelman muutosehdotuksen ³⁾, määräten samalla, että kaikki asiasta mahdollisesti johtuneet kustannukset jäivät kaupungin vahingoksi.

Pakilan ja Paloheinän omakotialueiden rakennustarkastus. Kiinteistölautakunnan ilmoitettua Pakilan ja Paloheinän omakotialueiden rakennussuunnitelmain tulleen vahvistetuiksi ja kaupungin rakennustarkastajan määrätyksi näiden alueiden rakennustarkastajaksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ tarkoituksettomaksi käyneenä peruuttaa päätöksensä ⁵⁾ tehdä sisäasiainministeriölle esitykset Pakilan ja Paloheinän omakotialueiden asettamisesta rakennustoimintaan nähden rakennustoiminnan väliaikaisesta järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa sekä eräillä rakennustarkastuksen alaisilla maaseudun alueilla elokuun 2 p:nä 1940 annetun asetuksen edellyttämän erityisen rakennustarkastuksen alaisiksi.

Erään Pukinmäen maa-alueen erottaminen itsenäiseksi tilaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ suostua leskirouva K. S. Laineen anomukseen, että saataisiin erottaa itsenäiseksi tilaksi hänen Pukinmäen rakennussuunnitelmaan sisältyvässä korttelissa n:o 55 omistamansa 1 000 m²:n suuruinen maapalsta n:o 24 R, jonka hänen miesvainajansa aikanaan oli ostanut Bockbacka ab:lta, jonka koko omaisuus yhtiön purkautuessa oli siirtynyt kaupungille.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden määrärahat. Seuraavia v:n 1941 talousarvion pääluokan Yleiset työt määrärahoja päätettiin sallia ylittää: luvun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto määrärahoja Painatus ja sidonta 3 000 mk ja Tarverat 13 000 mk ⁷⁾, luvun Tili-virasto määrärahaa Korvaus kannannasta 149 mk ⁸⁾, luvun Työntekijäin erinäiset edut määrärahoja Kesäloma 606 000 mk, Sairasapu 1 367 000 mk, Hautausapu 67 000 mk ja Reserviharjoituksiin kutsuttujen työläisten palkkaus 9 775 000 mk ⁸⁾, luvun Käyttövarat määrärahaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 10 100 mk ⁸⁾ sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset määrärahaa Ruotsista lahjoitettujen rakennusten vastaanotto ja rakennustyöt Pirkkolan omakotialueella 4 282 500 mk ⁹⁾.

Yleisten töiden pääluokan kertomusvuoden määrärahoja päätettiin sallia ylittää seuraavasti: luvun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto määrärahaa Autot 100 000 mk ¹⁰⁾, luvun Kadut ja tiet määrärahaa Liikennejärjestely kaupunginhallituksen määräyksen mukaan 23 500 mk ¹¹⁾ ja luvun Työntekijäin erinäiset edut määrärahoja Sairasapu 600 000 mk ja Tapaturmavakuutukset 200 000 mk ¹⁰⁾.

Valtuusto myönsi ⁷⁾ v:n 1941 yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 1 400 000 mk:n suuruisen lisäyksen v:n 1939 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Viemärit sisältyvään määrärahaan Kokoojajohtoja Kauppatorin ja Liisankadun välillä ja 150 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan v:n 1939 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Viemärit sisältyvään määrärahaan Eris-

¹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 67. — ²⁾ Kvsto 28 p. tammik. 20 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 7 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 19 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 28. — ⁶⁾ Kvsto 18 p. helmik. 10 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 37 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 58 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 45 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 22 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. elok. 35 §.